

22 Μαΐου, 1989

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/σπής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΟΣ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ.

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 854/88)

Συνταγματικό Δίκαιο — Δικαστές — Σύνταγμα, Άρθρο 158.3 — Ο Περί
Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος, 1987 (Ν.317/87) Άρθρο 2 —
Τροποποίηση συντελεστή υπολογισμού συντάξεως Δικαστών κατά
5 τρόπο συνεπαγόμενο αύξηση της συντάξεως, αλλά μόνο για τα έτη δικα-
στικής υπηρεσίας — Διατήρηση ιδίου συντελεστή καθόσον αφορά έτη
προϋπηρεσίας σε άλλη θέση — Εισήρηση ότι με την ρύθμιση αυτή μετα-
βάλλεται δυσμενώς κατά τρόπο μη συνάδοντα με το Άρθρο 158.3 όρος
10 υπηρεσίας του αιτούντος, ο οποίος προτού γίνει Δικαστής, διετέλεσε
Δάσκαλος και Δικηγόρος της Δημοκρατίας, ότι η όλη συντάξιμη υπηρε-
σία του θα ετίγγανε ίσης και ενιαίας μεταχειρίσις — Απόρριψη εισηγή-
σεως — Η τροποποίηση του νόμου βελτίωσε την θέση του αιτούντος.

Ο αιτών υπεστήριξε ότι ήταν όρος της υπηρεσίας του κατά το χρόνο
του διορισμού του στη δικαστική υπηρεσία (10.9.81), ενώ ήταν ανώτερος
15 δικηγόρος της Δημοκρατίας, ότι όλη η συντάξιμη υπηρεσία του - εκπαι-
δευτικού δημοσίου υπαλλ.ήλου, δικαστή - θα τύχει, κατά την ημερομηνία
αφιτηρέτησής του από τη δικαστική υπηρεσία, ενιαίας, συνεχούς και
ίσης μεταχείρισης, για σκοπούς υπολογισμού της συντάξής του χωρίς
καμιά διάκριση μεταξύ "προϋπηρεσίας και δικαστικής υπηρεσίας".

20 Ο αιτών υπεστήριξε ακόμα ότι το αποτέλεσμα του τροποποιητικού
νόμου 317/87 ήταν:

(α) Αλλαγή όρου υπηρεσίας συνισταμένη στην αλλαγή και συγκεκριμένα βελτίωση του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης και του εφ' άπαξ φιλοδώρηματος που αντιστοιχεί στον χρόνο της δικαστικής και μόνο υπηρεσίας των επηρεαζομένων ατόμων.

5

(β) Κατάργηση της ίσης και/ή ισότιμης μεταχείρισης της προυπηρεσίας για σκοπούς σύνταξης και/ή του ενιαίου και ισότιμου χαρακτήρα της όλης υπηρεσίας, δηλαδή προύπηρεσία σε συντάξιμη θέση και υπηρεσία σε δικαστική θέση.

10

Σαν αποτέλεσμα, υποστηρίζεται, πως ο τροποποιητικός αυτός νόμος δημιουργεί δυσμενή μεταβολή του όρου υπηρεσίας του αιτητή μετά το διορισμό του εις τη θέση του δικαστή, κατά παράβαση του άρθρου 158.3 του Συντάγματος.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την Αίτηση Ακυρώσεως αποφάσισε:

Ο Τροποποιητικός Νόμος 317/87 συνιστά βελτίωση των όρων υπηρεσίας των Δικαστών Επαρχιακών Δικαστηρίων μετά το διορισμό τους αναφορικά με αυτή καθ' εαυτή την υπηρεσία τους σαν δικαστές, γιατί, αν ο Τροποποιητικός Νόμος δεν ψηφιζόταν, ο συντελεστής θα εξακολουθούσε να ήταν ο 660 και όχι ο 504. Αυτή η βελτίωση δεν μπορεί να εκληφθεί σαν δυσμενής μεταβολή με το δικαιολογητικό πως έχει σπάσει ο ενιαίος χαρακτήρας της υπηρεσίας και η ίση μεταχείρισή της, επειδή κατά τον υπολογισμό της σύνταξης χρησιμοποιούνται δύο συντελεστές.

20

25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

30

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία καθορίστηκε η ετήσια σύνταξη του αιτητή σε ΛΚ8,421.02 και το εφ' άπαξ φιλοδώρημα του σε ΛΚ35,087.58.

35

Α. Μαρκίδης, για τον Αιτητή.

Α. Ευαγγέλου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

40

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την αχόλουθη απόφαση. Ο

αιτητής με την παρούσα προσφυγή του, ζητά διακήρυξη του Δικαστηρίου ότι η διοικητική απόφαση και/ή πράξη, η οποία κοινοποιήθηκε σ' αυτόν με επιστολή ημερ. 27.9.88. (τεκμήριο Α) και/ή η οποία ενσωματώθηκε και/ή προκύπτει από έγγραφο που στάληκε στον αιτητή μαζί με την πιο πάνω επιστολή (τεκμήριο Β) και με την οποία καθορίστηκε η ετήσια σύνταξή του σε ΛΚ8,421.02 και το εφ' άπαξ φιλοδώρημά του σε ΛΚ35,087.58. είναι άκυρη και στερείται οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος.

10 Είναι η θέση του αιτητή πως η πιο πάνω διοικητική απόφαση και/ή πράξη είναι άκυρη και στερείται οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος για τους ακόλουθους λόγους:

15 (α) Αντιβαίνει και/ή παραβιάζει το Άρθρο 158.3 του Συντάγματος.

20 (β) Στηρίζεται επί της υποπαραγράφου (ΙΙΙ) της παραγράφου 3, του εδαφίου (β), του Άρθρου 2, του Νόμου 317/87 (Άρθρο 8 του Κεφ. 311 όπως τροποποιήθηκε), το οποίο είναι και/ή κατά την έκταση και/ή το μέρος που ορίζει σαν συντελεστή το 660, αντίθετο με το Άρθρο 158.3 του Συντάγματος.

25 (γ) Η εφαρμογή της πιο πάνω διατάξεως του Νόμου 317/87 και/ή η με βάση την πιο πάνω διάταξη εφαρμογή στην περίπτωση του αιτητή συντελεστή 660 για υπολογισμό του εφ' άπαξ φιλοδώρηματος και της ετήσιας σύνταξής του, αναφορικά με τη προϋπηρεσία, που είχε πριν από τον διορισμό του ως δικαστή σε άλλη συντάξιμη θέση στη Δημοκρατία, είναι αντίθετη και/ή αντίθετη με το Άρθρο 30 158.3 του Συντάγματος.

35 Ο αιτητής είναι συνταξιούχος δικαστής. Αφυπηρέτησε την 1.10.88, λόγω ορίου ηλικίας, από τη θέση του Προέδρου του Στρατιωτικού Δικαστηρίου.

Η συντάξιμη υπηρεσία του έχει ως ακολούθως:

40 (α) Από 1.9.48 - 31.8.60 δάσκαλος στη στοιχειώδη εκπαίδευση (144 μήνες).

(β) Από 14.12.69 - 9.9.81 δικηγόρος της Δημοκρατίας και ανώτερος δικηγόρος της Δημοκρατίας στη Νομική Υπηρεσία

(141 μήνες).

- (γ) Από 10.9.81 - 30.9.88 Επαρχιακός Δικαστής και αργότερα Πρόεδρος του Στρατιωτικού Δικαστηρίου (85 μήνες). 5
- (Βλ. έντυπο ΓΕΝ/60 που επισυνάπτεται στην αίτηση σαν τεκμήριο Β).
- Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του αιτητή υπολογίστηκαν με βάση τις πρόνοιες του Περί Συντάξεων Νόμου, Κεφ. 311 και του Περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου 317/87, ημερ. 3.7.87. (Βλ. αναφερόμενο έντυπο τεκμήριο Β) 10
- Σύμφωνα με τον Περί Συντάξεων Νόμο, Κεφ. 311, η σύνταξη των δικαστών, μέχρι την ψήφιση του Τροποποιητικού Νόμου 317/87, υπολογιζόταν κατά τον ίδιο τρόπο όπως εκείνη των δημοσίων υπαλλήλων, των εκπαιδευτικών και άλλων, με βάση τις ετήσιες απολαφές κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης επί τους μήνες υπηρεσίας με συντελεστή τον 660 (Βλ. Κεφ. 311 - παράρτημα (άρθρο 3, μέρος II, Παρ. 4)). Μετά τη ψήφιση του Τροποποιητικού Νόμου 317/87, η σύνταξη των Δικαστών Επαρχιακών Δικαστηρίων υπολογίζεται με βάση τις ετήσιες απολαφές τους επί τους μήνες υπηρεσίας με συντελεστή το 504. Επίσης ορίζεται ότι η σύνταξη δικαστή, αναφορικά με οποιαδήποτε προϋπηρεσία σε άλλη συντάξιμη θέση, θα υπολογίζεται "επί τη βάσει συντελεστού 1/660 των κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του εκ της Δικαστικής Υπηρεσίας ετησίων συντάξιμων απολαφών του δι' έκαστον συμμετελθρωμένον μήνα τοιαύτης προϋπηρεσίας". Δηλαδή για προϋπηρεσία σε άλλη συντάξιμη θέση, ο συντελεστής παύσκειν ο ίδιος όπως ήταν και προηγούμενα. 15 20 25 30
- Το σχετικό άρθρο του Τροποποιητικού Νόμου έχει ως ακολούθως:
- "2. Το άρθρον 8 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως: 35
- (α) Διά της διαγραφής εκ του εδαφίου (1) αυτού των λέξεων και αριθμών 'της μισθοδοτικής κλίμακος ΑΚ6.002 X 243 - 7.217:' και της αντικατάστασής των διά των λέξεων και αριθμών 'επί της μισθοδοτικής κλίμακος ΑΚ6.002 X 243 - 7.703:' 40

(β) διά της διαγραφής του εδαφίου (3) αυτού και της αντικαταστάσεώς του διά του ακολούθου νέου εδαφίου:

5 '3) Τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος και του παρόντος Νόμου, η επί τη αφυτηρητήσει σύνταξις, χορήγημα ή άλλο παρόμοιον ωφέλημα δικαστού θα ρυθμίζεται υπό του εκάστοτε ισχύοντος νόμου του αφορώντος εις τας συντάξεις των μελών της δημοσίας υπηρεσίας της Δημοκρατίας:

10

Νοείται ότι:-

15 (ι) η χορηγουμένη επί τη αφυτηρητήσει ετησία σύνταξις εις έκαστον δικαστήν του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα υπολογιζήται επί τη βάσει συντελεστού ενός τετρακοσιοστού πενηκοστού των κατά την ημερομηνίαν αφυτηρητήσεώς του ετησίων συνταξίμων απολαβών του δι' έκαστον συμπετληρωμένον μήνα συνταξίμου υπηρεσίας εις την δικαστικήν υπηρεσίαν της Δημοκρατίας.

20

25 (ii) Η χορηγουμένη επί τη αφυτηρητήσει ετησία σύνταξις εις έκαστον Πρόεδρον Επαρχιακού Δικαστηρίου, έκαστον Ανώτερον Επαρχιακόν Δικαστήν και έκαστον Επαρχιακόν Δικαστήν θα υπολογιζήται επί τη βάσει συντελεστού ενός πεντακοσιοστού τετάρτου των κατά την ημερομηνίαν αφυτηρητήσεώς του ετησίων συνταξίμων απολαβών του δι' έκαστον συμπετληρωμένον μήνα συνταξίμου υπηρεσίας εις την δικαστικήν υπηρεσίαν της Δημοκρατίας.

30

35 (iii) Η χορηγουμένη επί τη αφυτηρητήσει ετησία σύνταξις εις δικαστήν αναφορικώς προς οιανδήποτε τυχόν προϋπηρεσίαν αυτού εις οιανδήποτε ετέραν συνταξίμων θέσιν εν τη Δημοκρατία θα υπολογιζήται επί τη βάσει συντελεστού ενός εξακοσιοστού εξηκοστού των κατά την ημερομηνίαν αφυτηρητήσεώς του εκ της δικαστικής υπηρεσίας ετησίων συνταξίμων απολαβών του δι' έκαστον συμπετληρωμένον μήνα τοιαύτης προϋπηρεσίας.

40

.....”

Είναι η θέση του δικηγόρου του αιτητή, όπως διατυπώνεται στη

γραπτή του αγόρευση, πως ήταν ο όρος της υπηρεσίας του αιτητή κατά το χρόνο του διορισμού του στη δικαστική υπηρεσία (10.9.81), ενώ ήταν ανώτερος δικηγόρος της Δημοκρατίας, ότι όλη η συντάξιμη υπηρεσία του - εκπαιδευτικού δημόσιου υπάλληλου, δικαστή - θα τύχει, κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του από τη δικαστική υπηρεσία, ενιαίας, συνεχούς και ίσης μεταχείρισης, για σκοπούς υπολογισμού της σύνταξής του χωρίς καμιά διάκριση μεταξύ "προϊπηρεσίας" και δικαστικής υπηρεσίας. 5

Προς υποστήριξη της θέσης αυτής, ο δικηγόρος του αιτητή αναφέρθηκε σε επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών προς τον αιτητή, ημερ. 27.9.82 και με στοιχεία 6016/81/ΠΙ, με την οποία πληροφόρησε τον αιτητή πως σχετικά με το θέμα της συντάξιμης υπηρεσίας του, η υπηρεσία το ως δημόσιου υπάλληλου στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις θέσεις του δικηγόρου και ανώτερου δικηγόρου της Δημοκρατίας από 15.12.69 - 9.9.81, θα λογιστεί μετά της δικαστικής του υπηρεσίας ως ενιαία και συνεχής συντάξιμη περίοδος ανεξαρτήτως υποβολής παρατήσεως ως μέλους της δημόσιας υπηρεσίας. (Βλ. τεκμήριο Γ) 10
15
20

Επίσης υποβάλλεται πως ο όρος αυτός δεν μπορεί να μεταβληθεί δυσμενώς για τον αιτητή ύστερα από το διορισμό του στη δικαστική υπηρεσία, εν όψει των προνοιών του Άρθρου 158.3 του Συντάγματος που ορίζει τα ακόλουθα: 25

"Η αντιμισθία και οι λοιποί όροι υπηρεσίας οιοδήποτε δικαστού δεν δύνανται να μεταβληθώσι δυσμενώς δι' αυτόν μετά τον διορισμόν αυτού."

Ακολούθως γίνεται η εισήγηση πως, μια απλή ανάγνωση και/ή ερμηνεία του Τροποποιητικού Νόμου του 1987, οδηγεί στο συμπέρασμα πως η εφαρμογή του επί δικαστών υπηρετούντων κατά τον χρόνο της θέσπισής του, έχει τα ακόλουθα δύο αποτελέσματα: 30
35

(α) Αλλαγή όρου υπηρεσίας συνιστάμενη στην αλλαγή και-συγκεκριμένα βελτίωση του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης και του επ' άπαξ φιλοδωρήματος που αντιστοιχεί στον χρόνο της δικαστικής και μόνο υπηρεσίας των επηρεαζομένων ατόμων. 40

(β) Κατάργηση της ίσης και/ή ισότιμης μεταχείρισης της προ-
 υπηρεσίας για σκοπούς σύνταξης και/ή του ενιαίου και
 ισότιμου χαρακτήρα της όλης υπηρεσίας, δηλαδή προϋπη-
 ρεσία σε συντάξιμη θέση και υπηρεσία σε δικαστική θέση.

5

Σαν αποτέλεσμα, υποστηρίζεται, πως ο τροποποιητικός
 αυτός νόμος δημιουργεί δυσμενή μεταβολή του όρου υπηρεσίας
 του αιτητή μετά το διορισμό του εις τη θέση του δικαστή, κατά
 παράβαση του Άρθρου 158.3 του Συντάγματος.

10

Ο δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση υποστήριξε την άποψη
 πως, ο τρόπος με τον οποίο έγινε ο υπολογισμός των ωφελη-
 μάτων του αιτητή δεν συνιστά παραβίαση του Άρθρου 158.3 του
 Συντάγματος για τους ακόλουθους λόγους:

15

“α. Ο τρόπος με τον οποίο έγινε ο υπολογισμός των ωφελη-
 μάτων του Αιτητή, ιδιαίτερα όσον αφορά τους συντελε-
 στές που χρησιμοποιήθηκαν, οι οποίοι προβλέπονται
 στις επιφυλάξεις (ι) και (ιι) του εδαφίου (3) του άρθρου
 8 των περί Δικαστηρίων Νόμων, όπως το εδάφιο αυτό
 εκτίθεται στο άρθρο 2(β) του Νόμου 317/87, δεν συνιστά
 παραβίαση του άρθρου 158.3 του Συντάγματος για το
 λόγο ότι ο καθορισμός αυξημένου συντελεστή για τον
 υπολογισμό της σύνταξης αναφορικά με τη δικαστική
 του υπηρεσία αποτελεί οπωσδήποτε βελτίωση των όρων
 υπηρεσίας του μετά από το διορισμό του.

20

25

30

35

40

β. Το ότι στην επιφύλαξη (ιι) του νέου εδαφίου (3) του προ-
 αναφερθέντος άρθρου 8, παραμένει ο συντελεστής 1/660
 για τον υπολογισμό της σύνταξης των Δικαστών αναφο-
 ρικά με οποιαδήποτε τυχόν προϋπηρεσία τους σε οποια-
 δήποτε άλλη συντάξιμη θέση στη Δημοκρατία δεν συνι-
 στά παραβίαση του όρου υπηρεσίας του Αιτητή ως
 Δικαστού ότι οι όροι αυτοί δεν δύνανται να μεταβληθούν
 δυσμενώς γι' αυτόν μετά το διορισμό του, εφόσον στο
 σύνολο τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα είναι, σαν
 αποτέλεσμα των προνοιών του Τροποποιητικού Νόμου
 317/87, αυξημένα έναντι των συνταξιοδοτικών ωφελημά-
 των που θα εδικαιούτο εάν δεν εψηφίζετο ο Νόμος αυτός.

γ. Σαν κατακλείδα θα ήθελα να τονίσω ιδιαίτερα ότι με τον
 Τροποποιητικό Νόμο 317/87 επαναβεβαιώνεται ότι οι

Δικαστές θα τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης σε θέματα συντάξεων και χορηγημάτων επί τη αφυτηρητήσει τους όπως όλα τα μέλη της δημόσιας υπηρεσίας, με την επιφύλαξη ότι καθορίζεται αυξημένος συντελεστής για τον υπολογισμό της σύνταξης τους αναφορικά με τη δικαστική τους υπηρεσία, πράγμα που αποτελεί οπωσδήποτε βελτίωση των όρων της υπηρεσίας τους. Το μόνο που μπορεί να ισχυριστεί ο Αιτητής είναι ότι η βελτίωση που έγινε με τον πιο πάνω Νόμο δεν είναι στο βαθμό που ικανοποιεί τον Αιτητή, όχι όμως ότι η μεταβολή είναι εις το δυσμενέστερο.”

Συμφωνώ πλήρως με τις νομικές θέσεις που διατύπωσε ο δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση. Ακόμα μπορεί να ειπωθεί πως ο Τροποποιητικός Νόμος 317/87 συνιστά βελτίωση των όρων υπηρεσίας των Δικαστών Επαρχιακών Δικαστηρίων μετά το διορισμό τους αναφορικά με αιτή καθ' εαυτή την υπηρεσία τους σαν δικαστές, γιατί, αν ο Τροποποιητικός Νόμος δεν ψηφιζόταν, ο συντελεστής θα εξακολουθούσε να ήταν ο 660 και όχι ο 504. Αυτή η βελτίωση δεν μπορεί, κατά την άποψη μου, να εληφθεί σαν δυσμενής μεταβολή, με το δικαιολογητικό πως έχει σπάσει ο ενιαίος χαρακτήρας της υπηρεσίας και η ίση μεταχείρισή της, επειδή κατά τον υπολογισμό της σύνταξης χρησιμοποιούνται δύο συντελεστές, δεδομένου πως με τον Τροποποιητικό Νόμο επιδιώκεται η βελτίωση των όρων υπηρεσίας των Δικαστών Επαρχιακών Δικαστηρίων για την υπηρεσία τους σαν δικαστές μόνο και όχι για οποιαδήποτε άλλη προϋπηρεσία τους έναντι των άλλων προαναφερθέντων τάξεων.

Για τους πιο πάνω λόγους κανένας από τους λόγους ακύρωσης που υπόβαλε ο αιτητής δεν ευσταθεί, γιατί οι πρόνοιες του προαναφερθέντος Τροποποιητικού Νόμου δεν αντίκεινται στο Άρθρο 158.3 του Συντάγματος και ούτε ο τρόπος με τον οποίο έγινε ο υπολογισμός των ωφελημάτων του αιτητή συνιστά παραβίαση του άρθρου τούτου.

Κατά συνέπεια η προσφυγή απορρίπτεται και η επίδικη απόφαση επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

*Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*